

Հայկական Լուրեր

Փաշինեանը ԱԺ Ուղիղ Եթերը Անջատել Ետք Տուն Փախած Է

Sputnik Armenia-ի տեսախցիկը արձանագրած է, ինչպէս Նիկոլ Փաշինեանը կը փախչի ԱԺ դահլիճէն՝ ԱԺ ուղիղ եթերը անջատելէ անմիջապէս ետք: Նշենք, որ ընդդիմադիր խմբակցութիւնները ներկայացուցին անոր հրաժարականի հանրային պահանջը:

Մինչ այդ ԱԺ «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւորներ, մօտեցան ամպիոնի մօտ կանգնած Փաշինեանին ու սկսան խօսիլ անոր հետ: ԱԺ նախագահ Ալէն Սիմոնեանն ալ, հեռացող ընդդիմադիր պատգամաւորներուն ըսաւ. «Պացէ՛ք, գացէ՛ք 30-40 հազար մարդոց մօտ»: Նշենք, որ ընդդիմադիր պատգամաւորները ԱԺ նիստին կը մասնակցէին Փաշինեանի հրաժարականի պահանջը ներկայացնելու համար:

Միջազգային Լուրեր

Մարիոփող Ռուսական Բանակի Վերահսկողութեան Տակ

Ռուս զինուորականները կը վերահսկեն Մարիոփողը, ըսած է Ռուսաստանի պաշտպանութեան նախարար Սերկէյ Շոյկուն:

«Խաղաղ կեանքը կը կարգաւորուի ազգայնականներէն ազատագրուած Լուկսանքի եւ Տոնեցքի ժողովրդավարական հանրապետութիւններուն եւ Ուքրաինոյ տարածքներուն մէջ, այդ շարքին՝ Մարիոփողի մէջ՝ Ազովի ծովի ամենամեծ արդիւնաբերական եւ փոխադրական հանգույցին մէջ, որ կը գտնուի ռուսական բանակի վերահսկողութեան տակ», ըսած է Շոյկուն:

Տեղեկագիր

«Ալեքքօ Եւ Անի Պէգիքեան Ֆոնտ»-ի Յանձնախումբի

Անցնող վեց ամիսներու ընթացքին, Կաթողիկոսարանին հովանաւորութեամբ ստեղծուած Ալեքքօ Եւ Անի Պէգիքեաններու առողջապահական ծառայութիւններու ֆոնտը աշխատեցաւ երկու հանգրուաններով՝ իւրաքանչիւր հանգրուան երեք ամսուան տեւողութեամբ,

շաբաթական երեք օրերու վրայ տարածուած, առաւօտեան ժամը 09:00-էն 01:00: Շաբաթական դրութեամբ ալ տէր եւ տիկին Ալեքքօ Եւ Անի Պէգիքեաններու հետ հանդիպումներով նպաստներու գումարը որոշուեցաւ:

Առաջին երեք ամիսներուն օգտակար եղանք ախտաճանաչման քննութիւններու եւ հիւանդանոցային ծանր պարագաներու:

«Գարակեօգեան» եւ «Սեն-Մարք» (St. Marc) հաստատութիւններուն կողմէ կատարուած սպասարկութիւններուն ալ մեր նպաստը բերինք: Առաջին երեք ամիսներուն մեզի դիմեցին 1360 պարագաներ, որոնց օգտակար եղանք 1123-ին: Իսկ երկրորդ երեք ամիսներուն կեդրոնացանք միայն հիւանդանոցային ծանր պարագաներու վրայ՝ քաղցկեղի եւ երկկամի բարդ գործողութեան ծախսերուն:

Երկրորդ եռամիսը մեզի դիմեցին 640 պարագաներ, որոնց 382-ին ընդառաջեցինք:

Շաբ. Էջ 02

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՀ-ի Լիբանանի Ղեկավարութեան Համար Ժամանակն Է Հրաժարելու Աժան Ամբոխավարութենէ

Ականջալուր եղանք Ֆանարի հայկական թաղամասին մէջ ընտրական մէկ հաւաքի մը ընթացքին ՀՀ-ի Լիբանանի կառոյցին ղեկավարութեան հերթապահ՝ Լիբանանի երեսփոխանական ընտրութիւններու մշտնջենական թեկնածուին ելոյթին:

Ան, իրեն յատուկ՝ բովանդակութենէ զուրկ եւ ամբոխավարական ոճով արտասանած խօսքին մէկ պահուն, իր եւ իր գլխաւորած կուսակցութեան ընտրական խուճապը մատնող քայլով մը, յանկարծ յարձակում գործեց մեր կուսակցութեան վրայ, գոչելով, որ «Ռամկավար կուսակցութիւնը չի գիտեր իր թեկնածուն ո՞վ է»: Արդարացնելու համար իր անհիմն եւ մաղձոտ յայտարարութիւնը, պարոն ճառախօսը դիմեց բառախաղի: Ան առանց անուններ տալու, անտեղի ամբարտաւանութեամբ, խտրականութեամբ եւ անհիմն պիտակաւորումներով փորձեց մատնանշել այն թեկնածուները, որոնց ՌԱԿ կը զօրակցի: Սոյն արարքով ան ինքզինք մատնեց ակնյայտ դարձնելով, որ ինք լաւ գիտէ, թէ ՌԱԿ յստակօրէն ունի երեք թեկնածու, որոնց կը զօրակցի: Կը մնայ սոյն աժան աճապարարութիւնը աւելի եւս բացայայտել այստեղ նշելով, թէ թիւով երեք թեկնածուներ մեր ունենալուն պատճառը, ո՛չ թէ (աճապարիկ բառերով) «ռամկավար կուսակցութեան» շփոթն է, այլ՝ երեք տարբեր ընտրաշրջաններու մէջ դաշնակցութեան թեկնածուներուն հետ միջոց թեկնածուներ ունենալու փաստն է, որ ըստ երեւոյթին անհանգստացուցած է Լիբանանի դաշնակ ղեկավարութեան: Լիբանանի ՀՀ-ի հերթապահը, իր ակնյայտ խուճապին մէջ նոյնիսկ չանդադարձաւ, որ ինք իր այս խօսքով կը հաստատէ, թէ Լիբանանի մէջ, թէ ընդհանրապէս, ՀՀ-ի մրցակից կայ մէկ ու միակ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւն: Այս բանը, հակառակ Լիբանանի շրջանակը պառակտելու իր անձնական ակոյս փորձին, որուն ընդմէջէն ան քաջալերեց եւ անախաճ քայլերով ամեն ինչ ըրաւ յառաջ մղելու ՌԱԿ-ի շարքերուն մէջ յայտնուած՝ դաշնակցութեան մակալակիկը հանդիսացող պատեհապաշտ ատամաբոյժ աշխատողի մը իբր թէ գլխաւորած հերձուածը: Փաստօրէն ան, ի հեճուկս նշեալ հերձուածին ընդունեց, որ ՀՀ-ի միջոցներով սնանող ու անոր քաջալերանքով իր ողորմելի գոյութիւնը քարշ տուող այդ արհեստածին խմբակին կրաւորական կեցուածքները եւ օրն ի բուն ՀՀ-ին ծառայող յայտարարութիւնները, առ ոչինչ են:

Աւելին, նշեալ ճառախօսը իբր թէ զգացական հոգեվիճակով եւ բեմական «վեհանձնութեամբ» մը, հաւաքին մասնակիցներուն կոչ ուղղեց ըսելով, թէ. «Եթէ պիտի չքուէարկէք դաշնակցութեան ցանկերուն, քուէարկեցէ՛ք այն ցանկին, որուն վրայ ինչպէս թեկնածու կայ»: Մինչ Հնչակեանները տակաւին առիթը չէին ունեցած յուզուելու լսելով դաշնակցական այս «ինքնազոհութեան» մասին, խտրականութեան եւ հատուածապաշտութեան ճահվիրայ կուսակցութեան ճառախօսը, արդէն ինքզինքը հակասեց երբ վայրկեաններ չանցած ներկաներուն ՀՐԱՀԱՆԳԵՑ, որ Մայիսի 15-ին միահամուռ ուղղովին քուէատուփ իրենց քուէները տալու համար ՄԻԱՅՆ դաշնակցութեան ցանկին...:

Մեզի կը մնայ այս անգամ, այսքանով բաւարարուիլ, յուշելով մեր «գործ-ընկերին», թէ ժամանակն է վերջապէս հրաժարելու նմանօրինակ, այլեւս ոչ մէկ արժէք ունեցող ոճէ եւ թելադրել, որ չծաղրէ լիբանանահայութիւնը նման բառախաղերով եւ աժան ամբոխավարութեամբ:

Ամեն պարագայի եկած է հաշուետուութեան պահը: Մայիսի 15-ը մօտ է, իսկ քուէատուփերու պարունակութիւնը ինքն է, որ պիտի ամեն բան իր տեղը դնէ:

ՈԱՄԿԱԿԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿԿՈՒԹԵԱՆ
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԾՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Լիբանանի Երեսփոխանական Ընտրություններ 2022

Զորավար Նարեկ Աբրահամեան. Լիբանանահայ Զինուորական Եւ Համայնքային Անուանի Գործիչը

2022 թվականի Լիբանանի երեսփոխանական հայ թեկնածուներուն մէջ իր առանձնայատուկ դիրքը ունի Լիբանանեան բանակի զորավար, լիբանանեան բանակի Յատուկ ուժերու Նախկին հրամանատար, Հայաստանի եւ Արցախի պաշտպանութեան գործի համեստ զօրակցող մասնակից, Արցախի մէջ հայերու վերաբնակեցման

ծրագիրներու ղեկավար Նարեկ Աբրահամեանը:

Ն. Աբրահամեան տոհմիկ մուսալեռցի ծնողներու զաւակ է, ծնած է Լիբանանի Այնճար հայկական բնակավայրին մէջ, 1953-ին: Ռազմական, քաղաքական եւ հանրային այս գործիչին անցած կեանքի ճամբան անչափ շատ է փորձառութիւններով, վարիվելումներով, յաջողութիւններով ու պայքարով, որոնք հիստուած են Լիբանանի եւ հայութեան կեանքին համար նշանակալի բազմաթիւ դրուագներու շուրջ՝ անցած մօտ հիսուն տարիներուն ընթացքին:

Նարեկ Աբրահամեան յաճախած է Այնճարի Յառաջ-Գալուստ Կիւլայէնկեան վարժարանը, ապա Պէյրութի Հայ Աւետարանական բարձրագոյն վարժարանը, Խանամիրեան գոլէճն ու Սոֆիա Յակոբեան երկրորդական վարժարանը: Այնճարի մէջ մաս կազմած է ՀՍԸՄ-ի սկաւտական եւ ՀՅԴ պատանեկան ու ապա Զաւարեան աշակերտական-ուսողական միութիւններուն, որոնք իրենց յստակ ազդեցութիւնը ձգած են անոր ազգային ու հանրային կազմաւորումին վրայ:

Դպրոցը աւարտելէն ետք, զինուորական գործին հանդէպ յատուկ հակում ցոյց տուած երիտասարդը անմիջապէս ընդունուած է Լիբանանեան բանակի սպայից վարժարան, 1973-ին:

Արդէն որպէս վկայեալ եւ գործող սպայ, Նարեկ Աբրահամեանի բանակային գործունէութիւնը սկսած է Լիբանանի համար ամենաճակատագրական ու տագնապալի օրերուն եւ այդպէս ալ շարունակուած է մինչեւ վերջ: Զաղաքացիական պատերազմի կրակներուն մէջ, տարուէ տարի բարձրանալով սպայական կոչումներուն եւ

պաշտօններուն մէջ, Նարեկ Աբրահամեան կատարած է զինուորական բազմաթիւ բարոյ յանձնարարութիւններ ու ղեկավարած է լայն ծաւալի բազմաթիւ գործողութիւններ՝ երկրի բարձրագոյն ղեկավարութեան հրամաններով:

1991-ի Սայտա քաղաքի արեւելեան շրջանին մէջ լիբանանեան գերիշխանութեան վերահաստատման նպատակով անոր ղեկավարած գործողութիւնը Նարեկ Աբրահամեանին անունը տարածեց ամբողջ Լիբանանի տարածքին: Անոր վստահուեցան պաշտօններ, որոնք ըստ բանակային կարգին կը պահանջէին անելի բարձր կոչումներ, քան ինք ուներ տուեալ պահուն: 1984-ին ստանձնեց լիբանանեան բանակի ամենամարտունակ գունդերէն՝ 10-րդի 102-րդ նորակազմ գումարտակին հրամանատարութիւնը, իսկ 1990-ին նշանակուեցաւ ամենահեղինակաւոր զօրամիւտումին՝ Լիբանանեան բանակի Յատուկ ուժերուն հրամանատար (ալ-Մաղաուիր):

Շար. էջ 06

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն Ընդունեց Արցախի Նախագահին

Ապրիլի 30-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ճայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում հանդիպում ունեցաւ Արցախի Հանրապետութեան Նախագահ Արայիկ Յարութիւնեանի հետ:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն, ի դէմս Նախագահի, իր օրհնութիւնն ու բարեմաղթանքները փոխանցեց Արցախի ժողովրդին՝ վստահութիւն յայտնելով, որ Հայաստանի եւ Արցախի համար այս ծանր ու պատասխանատու ժամանակահատուածում առկայ բոլոր դժուարութիւնները կը դիմագրաւուեն համագալին միասնականութեամբ ու մեր ժողովրդին յատուկ արիւթեան եւ տոկոսութեան ոգով:

Արցախի Նախագահն իր երախտագիտութիւնը յայտնեց Վեհափառ Հայրապետին՝ Արցախին մշտապէս սատար կանգնելու համար, ընդգծեց, որ հերթական անգամ հայ ժողովուրդը՝ մասնաւորապէս արցախահայութիւնը, ճակատագրական ժամանակներ է ապրում, եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ու հոգեւոր դասի աղօթքները շատ կարեւոր են առկայ փորձութիւնները յաղթահարելու համար:

Հանդիպմանն անդրադարձ կատարուեց արցախահայութեան առջեւ ծառացած մարտահրաւերներին, 44-օրեայ պատերազմի հետեւանքների յաղթահարմանն ուղղուած քայլերին եւ անվտանգութեան խնդիրներին: Մտահոգութիւն արտայայտուեց Ադրբեջանի կողմից շարունակուող սադրիչ գործողութիւնների եւ հայատեաց քաղաքականութեան կապակցութեամբ: Նորին Սրբութիւնն ու ԱՀ Նախագահը կարեւորեցին բարեկամ երկրների եւ միջազգային հանրութեան զօրակցութիւնը Արցախի ժողովրդի ազատ ու անկախ ապրելու իրաւունքի պաշտպանութեան գործում՝ անհրաժեշտ նկատելով նաեւ աշխարհասփիւռ հայութեան հետեւողական աջակցութիւնը՝ ի նպաստ Արցախի զօրացման եւ ապահով ու անվտանգ կեանքի կերտման:

Չրոյցի ընթացքում մասնաւոր անդրադարձ կատարուեց Արցախի թեմի գործունէութեանը, Ադրբեջանի վերահսկողութեան տակ յայտնուած տարածքներում հայկական հոգեւոր-մշակութային, պատմական ժառանգութեան պահպանութեան խնդիրներին:

Տեղեկագիր

«Ալեքքօ եւ Անի Պեգիբեան Ֆոնտ»-ի Յանձնախումբի

Սկիզբը էջ 01

Պէտք է յիշել, որ սկզբունքային որոշում առած էինք, որ ցարդ կատարուած ծախսերուն չմասնակցինք: Օգտակար ըլլանք միայն բուժուելու եւ կանխամտածուած գործողութիւններու ծախսերուն:

Տնտեսական եւ երկրի այս ճգնաժամին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին տնօրինութեամբ եւ տէր եւ տիկին Ալեքքօ եւ Անի Պեգիբեաններու նուիրատուութեամբ կատարուած յիշեալ նպաստները մեծապէս թեթեւցուցին ժողովուրդին հոգեկան, բարոյական եւ մասնաւորաբար նիւթական բեռը:

Վարձքը կատար բոլորին:

«ԱԼԵՔՔՕ ԵՒ ԱՆԻ ՊԵԳԻԲԵԱՆ ՖՈՆՏ»-Ի ՅԱՆԶՆԱԽՈՒՄԲ

Ամերիկեան Բարքեր

Յո՛ւ Երթաս, Ամերիկա ...

ԳԵՈՐԳ ԶԵՕԾԿԵՐԵԱՆ «Չարթոն»ի Երեց Աշխատակից

Անպատշաճութեամբ եւ Մասամբ Նորին ...

Գիտենք որ ամերիկեան նորաձեւութեանց եւ տարօրինակութեանց երկիր է, սակայն ամէն ինչ պէտք է չափ ու սահման ունենայ՝ չէ՞ք խորհիր: Ես կը խորհիմ որ չափն ու սահմանը յատկապէս պէտք է պարտադիր ըլլայ պետական շրջանակներէ ներս, որովհետեւ այդ պաշտօնակատարները կը ներկայացնեն ամերիկեան եւ կ'արտացոլացնեն ամերիկեան կենցաղն ու բարքերը:

Պարզ ամերիկացիին համար ներելի է արտասովոր կերպով արտայայտուիլ, որովհետեւ այդ կը բխի խօսքի ազատութենէն՝ որ իրեն շնորհուած է երկրի սահմանադրութեան կողմէ: Բայց պետութիւնը ներկայացնողները պէտք է ըլլան անելի զուսպ եւ պահպանողական իրենց արտայայտութեանց մէջ: Հիմա խօսինք օրինակներով:

Pete Buttigieg՝ Նախկին քաղաքապետը Ինտիանա Նահանգի South Bend քաղաքին, միասնական մըն է: Ան 2020 թուականին՝ Նախագահական ընտրութեանց թեկնածու էր, Ռամկավար կուսակցութեան կողմէ: Անոր կողակիցն է (տես Նկարը) Chasten անունով մի ոմն, իսկ անոնք միասնաբար որդեգրած են երկու զաւակներ՝ մանչ մը եւ աղջիկ մը: Այսքանը շատ լաւ, բայց եկուր տես որ

Նախագահ Պայտըն՝ 3 Փետրուար 2021-ին, զինք նշանակեց Փոխադրութեանց Նախարար: Եղբայր, ուրիշ մէկը չկա՞ր որ արժանի ըլլար այդ պաշտօնին՝ չեմ հասկնար: Ինչո՞ւ, որովհետեւ ինծի համար խորթ կը թուի այս նշանակումը եւ անպատշաճ ...

Ուրիշ անելի տողակի օրինակ մըն է հետեւեալը: ՍԵՄ Պրինթըն Պոսթոնի նշանաւոր MIT համալսարանէն վկայուած է որպէս միջուկային ուսմանց ճարտարագետ (Nuclear Engineering): Հիմա ան 2021 թուականին նշանակուած է որպէս Փոխ-Օգնական Նախարար՝ միջուկային ուժականութեան (Nuclear Energy) բաժանմունքին մէջ: Է՛հ, ի՞նչ է ասոր տարօրինակութիւնը՝ պիտի ըսէք: Բայց դիտեցէք հետեւեալ Նկարը եւ պիտի տեսնէք թէ ան transgender մըն է: Այսինքն՝ թէեւ մարդ է, բայց ինքզինք կին կ'զգայ եւ կնոջ նման կը հագուի ...

Սա կը վայելէ՞ ամերիկայի նման հզօր եւ քաղաքակրթուած պետութեան մը, որ կը յաւակնի առաջնորդը դառնալ՝ աշխարհի բոլոր պետութեանց!

Ոճրագործութեամբ եւ Մասամբ Նորին ...

Սա ալ ուրիշ խոցելի կէտ մըն է ամերիկայի համար: Հիմա թոյլ տուէք բացատրեմ: Այս դէպքը կը պատահի Գալիֆորնիոյ մայրաքաղաք Սաքրամենթոյի մէջ: Իսկ ոճիւրի վայրը՝ եկեղեցի մըն է, եթէ կրնաք երեւակայել:

Ուրեմն 39 տարեկան մի ոմն՝ (տես Նկարը) David Fidel Mora-Rojas անունով, Երկուշաբթի գիշեր մը

կը մտնէ եկեղեցիէն ներս եւ ատրճանակով կը սպանէ իր երեք աղջիկ զաւակները, առաւել անոնց 59 տարեկան հոգատարը:

Անմեղ կերպով զոհաբերուած երեք դուստրերն են՝ 13 տարեկան Սամիան, 10 տարեկան Սամաթիան եւ 9 տարեկան Սամարան: Իր սպանութիւնները

Աստուած Եղգդաւորի չէ

ԲԱԳՐԱՏ ԷՍԴՐՈՒԳԵԱՆ

«Ո՛վ հայ ժողովուրդ, քո միակ փրկութիւնը քո միասնական ուժի մէջ է» ըսած էր հայրենի մեծ բանաստեղծ Եղիշէ Չարենց:

Հայ ժողովուրդը ցեղասպանութեան յաջորդող տասնամեակներուն ապահոված բոլոր ձեռքբերումները կը պարտի իր այդ միասնական ջանքերուն: Նախ ուխտեց եւ ապա կատարելու կամքը գոյացնելով յաջողեցաւ իր բոլոր ծրագիրներուն մէջ: Բունէն հատուած ծառը նոր ճիւղեր արձակեց օտար ավերու մէջ, խոպան հողերու վրայ ու կրկին դալարեցաւ: Ապացոյցը սփիւռքի աշխարհացրիւ գաղթածախներն են, որոնք հալածուած քսորեալներու ապաստաններ ըլլալով ստեղծեցին կազմակերպուած գաղութներ: Այդ գաղութները օժտեցին ազգային եկեղեցիներով, դպրոցներով, մշակութային միութիւններով, մամուլով եւ միասնական մտքի շուրջ համախմբուած համայնքով:

Այս ընդհանուր պատկերին մէջ պարտաւոր ենք յատուկ նշանակութիւն վերագրել կարգ մը գաղութներուն, որոնք մեծ եղեռնի հետեւանքով գոյացած գաղթածախներ չեն, այլ երբեմնի մշակութային մայրաքաղաքներ: Այդ կեդրոններէ ներս գիր ու գրականութեան, տպագրութեան եւ գեղարուեստի կողքին ծաղկած է նաեւ հայ ազգի քաղաքական միտքը ու գործը:

Մերօրեայ ցաւալի իրողութիւնն է այդ կեդրոններու անկման ականատես ըլլալ: Այսօր ոչ Պոլիս, ոչ Թիֆլիս եւ ոչ ալ Պարսկաստանի Թավրիզ, Սպահան կամ Սալմաստ քաղաքները կը պահեն իրենց երբեմնի բարքի օրերը: Ափսոս որ Ի դարուն անոնց փոխարինող Հայէպը եւս խոնարհած է, իսկ Պէյրութ կը տուայտի իրերայաջորդ ճգնաժամերու մէջ:

Այդ համատարած Նահանգի դիմաց դէպի ապագայ յոյս տածող միակ փարոսն էր նորանկախ Հայաստանի Հանրապետութիւնը, որ բոլորիս աչքերուն առջեւ կողոպտուեցաւ սեփական կառավարութեան դաւադրանքներու միջոցաւ: Բոլորս օրըստօրին հետեւեցանք սեփականացման քօղին տակ երկրի հարստութեան թալանման գործողութիւններուն:

Երբ պիտի փորձենք հայելին դէպի պոլսահայութեան ուղղել, պիտի տեսնենք թէ մեր համայնքէն ներս պառակտման երեւոյթները յայտնուեցան Շնորհք Պատրիարքի վախճանումէն ետք: Ապա կայացող երկու ընտրութիւններուն Նախ աթոռին բազմեցան Գարեգին Գազանճեան եւ ապա Մեսրոպ Բ. Մուրաֆեան պատրիարքները:

Ընտրութիւններէ առաջ համայնքի մէջ կայացող բեւերացումը շարունակեց ընտրութենէ ետք ալ: Իսկ Մեսրոպ Բ. սրբազանի երկարատեւ հիւանդութեան տարիներուն պատրիարքական շրջանակներու որդեգրած անհաղորթ գործելակերպի հետեւանքով հասարակութիւնը կորսնցուց ազգային անցուդարձերու Նկատմամբ հետաքրքրութիւնը:

Այդ նոյն շրջանին համայնքային հաստատութիւններու վարիչներն ալ, քիչ մըն ալ երկրէ ներս տիրող միանշանակ վարչաձեւի ազդեցութեամբ, դիմեցին ինքնակամ որոշումներու: Դոյզն իսկ պատշաճութիւն չարգեցին Էսաեան վարժարանի վաստակաւոր տնօրէնուհիները պաշտօնազրկելու որոշումին մէջ: Եւ քանի անպատասխան մնացին, ալ անելի համարձակ դարձան, գործը հասցնելով Էսաեան Սանուց միութեան մուտքը արգիլելու կամ Նարեկեան սրահը Լուսաւորիչ երգչախումբին փակելու:

Պարտինք խոստովանիլ թէ այսօր հասարակութեան ընդվզում պատճառող ինքնակամ գործելու ոճը նոր յայտնուած երեւոյթ մը չէ: Բոլորին ծանօթ գայթակղութիւնները համայնքի մեծամասնութեան կողմէ դիտումնաւոր կերպով անտեսուեցան երկար տարիներ:

Սամաթիացի մերոնց խօսքն է՝ «Աստուած Եղգդաւորի չէ, մատը իսկոյն չի խոթեր աչքիդ»:

«Ակօս»

կատարելէ ետք, ան ինքզինք կը սպանէ եւ հարցը այսպէսով կը վերջանայ, ըստ իրեն:

Եղբայր, եթէ տուն քու կեանքդ վազ անցած ես՝ ի՞նչ մեղք ունին քու երեք դուստրերդ, որ անոնց կեանքին ալ վերջ կու տաս, չեմ հասկնար ...

Այս ալ ըսեմ որ վերոյիշեալ դէպքը հազուագիւտ չէ ամերիկայի տարածքին: Ըստ պետական վիճակագրութեանց՝ 2022 տարուան ընթացքին, զանգուածային հրաձգութեան 70րդ պատահարն է այս որ տեղի կ'ունենայ:

Իսկ զանգուածային հրաձգութեան այդ դէպքերէն իւրաքանչիւրէն առնուազն չորս հոգի կը մեռնին կամ կը վիրաւորուին: Կարծես ամերիկեան պատերազմական դաշտի վերածուած ըլլայ, չէ՞ք խորհիր!

Գալիֆորնիոյ Նահանգապետ Կելվըն Նիւսըմ վերոյիշեալ դէպքը բնութագրած է որպէս «Հրաձգութեան անիմաստ արարք մը» եւ իր ցաւակցութիւնները յայտնած է զոհերու ընտանիքներուն, բայց ի՞նչ օգուտ:

Սփիւռքահայ Կեանք

Հայ Լեհական Դիւանագիտութեան Երեք Տասնամեակներու Կենսափորձը 1992 - 2022

ՂԿՏ. ԱՐԱ ՍԱՅԵՐ

Լեհաստանի Զրաքով քաղաքի դարաւոր Եակելոնեան համալսարանի Collegium Maius թանգարանի տնօրէն, լեհահայոց պատմութեան մասնագէտ, լեհ պատմաբան Փրոֆ. Զիշթոֆ Սթոփքայի անդրադարձը շատ արագ եղաւ, երբ Լեհաստանի մէջ, մեծ հեղինակութիւն վայելող Արուեստի եւ գիտութիւններու Ակադեմիայի (PAU) հովանաւորութեամբ ծրագրուած՝ Լեհաստանի եւ ՀՀ միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման 30-ամեակին նուիրուած առցանց քննախօսութեան (Debate) նախաձեռնութիւնը չեղեալ նկատուեցաւ:

Պատճառը այն էր, որ Վարշաւայի մէջ ազերի դեսպանուհին՝ Նարկիզ Կուրպանովայ ունեցած է խիստ միջամտութիւն մը: Դեսպանուհին կանխամտածուած չարամիտ ժրջանութեամբ Զրաքովի գիտութեան եւ արուեստներու ակադեմիայի տնօրէնին Փրոֆ. Եան Օստրովսքիին մատուցած իր այցելութեամբ կարողացած էր խոչընդոտել եւ դադրեցնել վերոյիշեալ ակադեմիայի հովանաւորութեամբ Լեհաստանի եւ Հայաստանի միջեւ դիւանագիտական կապերու 30-ամեակի նուիրուած քննախօսութեան նախաձեռնութիւնը, ուստի ակադեմիայի տնօրէնը դեսպանուհին միջամտութենէն սարսափած, չեղեալ համարած է ակադեմիայի հովանաւորութեամբ նման նախաձեռնութիւն մը կազմակերպելը, բացատրելով որ քաղաքական բանավեճերու բեմ չէ այս գիտական լուրջ կառոյցին նպատակը:

Բարձր գնահատանքի արժանի է Զրաքովի Եակելոնեան համալսարանի Collegium Maius թանգարանի տնօրէն՝ Փրոֆ. Զ. Սթոփքան, որուն հովանաւորութեամբ 25 Փետրուար 2022 թուին թանգարանի կամարներուն տակ, տեղի ունեցաւ հիւրընկալուած լեհ դեսպաններու բազմիմաստ շուրջ երեք ժամոց քննախօսութիւնը ի հեճուկա ազերի դեսպանուհին անհաճոյ միջամտութեան: Ինչպէս ուրիշներ, ես ալ իբրեւ հրաւիրեալ առիթը ունեցայ նաեւ առցանց մասնակցելու այս խիստ շահեկան ձեռնարկին:

Այս նախաձեռնութիւնը հերթական յաջորդ մէկ օղակը եղաւ «Խօսիւնք Հայաստանի մասին» հանրային գիտական քննարկումներու շարքին, որ սկսած էր 2014 թուականին լեհահայոց պատմութեան մասնագէտներ, լեհ պատմաբաններ՝ Փրոֆ. Զիշթոֆ Սթոփքայի եւ Փրոֆ. Անտոն Ժիէնայայի կազմակերպութեամբ եւ համագործակցութեամբ:

Պէտք է յիշել, որ «Խօսիւնք Հայաստանի մասին» քննարկումներու շարքին անդրանիկ նիստը տեղի ունեցած էր 6 Յունիս 2014 թուին Collegium Maius գրադարանի մեծաշուք դահլիճին մէջ «Սումկայիթ եւ Խոջայի» վերնագրով, ուր ազերի դեսպանը պաշտօնապէս հրաւիրուած ըլլալուն հակառակ, ներկայ չգտնուեցաւ սոյն նիստին: Յաջորդ նիստը եղած էր «Հարաւային Կովկասի, Ուքրաինայի եւ Մերձաւոր Արեւելքի վերջին իրադարձութիւնները, մասնաւորապէս Լեռնային Ղարաբաղի խնդիրը» վերնագրով 12 դեկտեմբեր 2014 թուին դարձեալ ի հեճուկա ազերիական բոլոր տեսակի եւ աննախադէպ ճնշումներուն եւ բռն խոչընդոտներուն, որոնք կը ղեկավարուէին նախորդ ազերի դեսպան՝ Հասան Հասանովի կողմէ:

Լեհաստանի եւ ՀՀ դիւանագիտական կապերու 30-ամեակի նուիրուած եզակի քննարկումի այս նախաձեռնութեան նպատակն էր հիւրընկալել ՀՀ մէջ դեսպանական ծառայութիւն ունեցած նախկին լեհ դեսպանները: Զրուցել անոնց հետ, տեսակետներ փոխանակել, քննարկել յարաբերութիւններու դիւանագիտական պարունակը, առարկայական քաղաքական գնահատականը, թէ ինչպէս Երեւանի մէջ ծառայած լեհ դեսպանները կը գնահատեն Լեհ-հայկական յարաբերութիւններու անցած երեք տասնամեակները, կը փորձեն պատասխանել նաեւ, թէ այսօր կարո՞ղ ենք արդեօք խօսիլ կայուն գործընկերութեան մասին, կամ ի՞նչ ազդեցութիւն ունեցած են աշխարհաքաղաքական եւ միջազգային իրավիճակները այդ կապերու վրայ: Գոհացուցիչ եւ դրական էին արդեօք երկու պետութիւններու յարաբերութիւնները, զիրար ճանչնալու փոխըմբռնումը, հայ եւ լեհ երկու ժողովուրդներու իրատեսական ընկալումը, մշակութային եւ տնտեսական համագործակցութիւնը եւ մասնաւոր առաջին հերթին մարդկային ընթացիկ յարաբերութիւններու հասկացողութիւնը: Օրուայ զրուցավարներն էին Եակելոնեան համալսարանի դասախօսներ եւ հայ մշակոյթի ուսումնասիրութիւններու կեդրոնի գիտաշխատողներ՝ Փրոֆ. Անտոն Ժիէնայան եւ պատմաբան դոկտ. Եագուս Օշեցքին: Հայ մշակոյթի ուսումնասիրութիւններու կեդրոնի հիմնարկը, որ կը գործէ Սեպտեմբեր

Զրաքովի Եակելոնեան համալսարանի Collegium Maius թանգարանի մուտքին Աջէն ձախ՝ Ե.Մ. Նովաքովսքի, Զ. Ռաչինսքի, Զ. Սթոփքա, Վ. Երեմեան, Ե. Նովաքովսքա, Ա. Ժիէնայա, Ե. Օշեցքին
Նկարը յօժարութեամբ տրամադրուած է՝ Վիզէն Երեմեանի դիմատետրի արխիւէն

2019 թուականէն կը համարուի Լեհաստանի Արուեստի եւ գիտութիւններու Ակադեմիայի (PAU) ի մէկ ստորաբաժանումը (1):

Ծանօթ է նաեւ, որ հայ եւ լեհ ժողովուրդներու յարաբերութիւնները ունին առ նուազն եօթը երկար դարերու հարուստ պատմութիւն մը: 2017 թուին Լեհահայ համայնքը պետական թէ համայնքային մակարդակներով եւ պատշաճ հանդիսութիւններով յիշատակեց լեհահայ դարաւոր սփիւռքի կազմաւորման 650 ամեակը: Սակայն միջպետական պաշտօնական մակարդակով յարաբերութիւնները հաստատուած են 26 փետրուար 1992 թուականին: ՀՀ արտաքին գործերու նախարար Րաֆֆի Հովհաննիսեանի եւ Լեհաստանի Հանրապետութեան արտագին գործոց նախարար Զիշթոֆ Սկուպիշեվսքիի ստորագրած փաստաթուղթի հիման վրայ, որ խթան հանդիսացաւ ամրապնդելու քաղաքական եւ մշակութային յարաբերութիւնները:

Կարելի է հակիրճ ակնարկով մը նաեւ անդրադառնալ, թէ Լեհաստանի մէջ ՀՀ դեսպանութիւնը հիմնադրուած է 20 ապրիլ 1998 թուականին: Վարշաւայի մէջ ՀՀ արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի պաշտօններ վարած են Աշոտ Հովակիմեան (1999-2006), Աշոտ Գալտեան (2006 – յունուար 2014), Էդգար Ղազարեան (Հոկտեմբեր 2014 – Նոյեմբեր 2018), եւ դեկտեմբեր 2018 էն ի վեր դեսպան Սամուէլ Մկրտչեանը: Այս նախաձեռնութեան վերոյիշեալ հայ դեսպաններէն, առցանց իր մասնակցութիւնը ունեցաւ նախկին դեսպան Էդգար Ղազարեան, անոր շրջանը կը յատկանշուի հայանապատ եւ ժրջան գործունէութեամբ: Օրինակի համար, կարելի է յիշել որ միայն հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի տարին 2015 թուին, իր ջանքերով եւ մասնակցութեամբ տեղի ունեցած են աւելի քան 92 միջոցառում Լեհաստանի 26 քաղաքներու մէջ:

Իսկ Երեւանի մէջ Լեհաստանի դեսպանութիւնը հիմնուած է 2001 թուին: Գործերու ժամանակաւոր հաւատարմատար նշանակուած է Բիօթը Իվաշչեվիչը (2001-2003) Chargé d'affaires: ՀՀ մէջ Լեհաստանի դիւանագիտութիւնը ղեկավարած են լեհ դեսպաններ՝ Վիքթոր Ռոս (2003–2004), դոկտ. Թոմաշ Զնոթե (2004–2009), Զճիսուսկ Ռաչինսքի (2010–2014), դոկտ. Եժի Մարեք Նովաքովսքի (2014–2017), իսկ փետրուար 2018 թուականէն՝ Բավէու Չերլաք: 30 ամեակի նուիրուած յիշեալ նախաձեռնութեան կը մասնակցէին վերեւ յիշուած դեսպանները բացի վերջինէն:

Որոշակի մշակութային եւ ընկերային մասնակցութիւններ ունեցած են նաեւ յիշեալ կարգ մը դեսպաններու տիկինները: Յիշատակութեան արժանի են Աննա Մարիա Զնոթեն, որպէս լեհերէն լեզուի ուսուցչուհի Երեւանի Վալերի Պրուսովի անուան պետական համալսարանին մէջ եւ մասնաւոր տաղանդաւոր բեմադրիչ՝ Եատվիկա Նովաքովսքան:

(1) <http://www.kantsasar.com/news/12380-2/>

Սփիռքահայ Կեանք

Հայ Լեհական Դիւանագիտութեան Երեք Տասնամեակներու Կենսափորձը 1992 - 2022

Սկիզբը Էջ 04

Արցախին ու արցախահայութեան գոյապայքարին նուիրուած իր «Պատերազմի եւ Երազներու երկիր» եզակի շարժապատկերով, որուն բեմագործն ու բեմադրիչն է Ե. Նովաքովսքին (2) :

Արժէ մէջբերել լեհ դեսպաններու կողմէ ընդգծուած վկայութիւններէն, որոնք հնչեցին 30 ամեակի նուիրուած 25 Փետրուար 2022 թուին եզակի նախաձեռնութեան ընթացքին, իբրեւ դիւանագիտական որոշ հաստատումներ:

- Դեսպան 2. Ռաչինսքին յիշեց թէ տեղեակ էր, որ Լեհաստանի եւ ՀՀ երկկողմանի յարաբերութիւնները ունին իրենց յստակ սահմանափակումները: Հայաստանի համար հիմնական էին՝ նախ ապահովել ՀՀ անվտանգութիւնը, ապա սահմաններու կայունութիւնը եւ Ղարաբաղի հարցի կարգաւորման գերխնդիրը: 2. Ռաչինսքին հաստատեց, որ յիշուած առանցքային քաղաքական առաջադրանքներէն ոչ մէկուն մէջ, Լեհաստանը չկարողացաւ օգնել Հայաստանին: Փորձեցինք տնտեսական սերտ յարաբերութիւններ հաստատել, սակայն քանի մը տարի ետք այդ համագործակցութիւնը ցաւոք հնարաւոր չեղաւ շարունակել:

- Պատմաբան, լրագրող, դիւանագետ եւ դեսպան Եժի Մարեք Նովաքովսքին ուշադրութեան հրաւիրեց այն փաստը, որ 2015 թուականէն ի վեր լեհական դիւանագիտութիւնը բազմաթիւ սխալներ ունեցած է Երեւանի հետ իր յարաբերութիւններուն մէջ, անոնցմէ մէկն էր 2015 թուին Լեհաստանի նախագահ Պրոսիսուալ Զոմորովսքիի՝ հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի միջազգային ոգեկոչումի արարողութեան անբացատրելի բացակայութիւնը: Որմէ ետք կարելի է խօսիլ թերիմացութիւններով եւ աւելի պաղ երկկողմանի երեւան – Վարշաւայի յարաբերութիւններու մասին: Դեսպան Ե.Մ. Նովաքովսքին ցայտուն կերպով շեշտադրեց այն իրականութիւնը, որ Լեհաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը անիրաւ ընկալումներու վարմունք ունեցած էր, ՀՀ նախկին նախագահ Սերժ Սարգսեանի եւ ընդհանրապէս ՀՀ նկատմամբ: Նկատելով ՀՀ-ը որպէս Ռուսաստանի հաւաստի դաշնակից, իրականութիւն մը, որ զգալիօրէն նուազեցուց երկկողմ քաղաքական մակարդակի փոխըմբռնումը: Պետք էր այդ մէկը Լեհաստանի ԱԳ նախարարութեան կողմէ ընկալուէր որպէս ՀՀ անվտանգութիւնը ապահովող այլընտրանքային երաշխիք: Լեհաստանի ԱԳ նախարարութիւնը չէր կրցած հասկնալ եւ կամ պատշաճ կերպով յարգել ՀՀ աշխարհաքաղաքական իրավիճակի մարտահրաւերներու նրբութիւնը, որուն յաջորդեց տնտեսական յարաբերութիւններու թուլացումը:

- Դեսպան Ե.Մ. Նովաքովսքին մեկնաբանեց նաեւ որ Լեհաստանը հարաւային Կովկասի մէջ ընկալուած էր որպէս քաղաքական դրական փոփոխութիւններու տիպար մը: Լեհաստանը 12 Մարտ 1998 թուականին արդէն դարձած էր NATO ի անդամ, իսկ 1. Մայիս.2004 թուականին ԵՄ անդամ երկիր եւ կը համարուէր կեդրոնական եւ արեւելեան Եւրոպայի տնտեսապէս ամենէն աշխոյժ զարգացող երկիրը: Այդ ժամանակամիջոցին մենք պետք էր խրախուսէինք եւ ներգրաւէինք Հայաստանը: Իրականութեան մէջ մենք իբրեւ ԵՄ անդամ կամ ընդհանրապէս իբրեւ ԵՄ, յստակ հեռանկար մը, կամ քաղաքական դիրքորոշում մը չունէինք ՀՀ կամ ընդհանրապէս հարաւային Կովկասի նկատմամբ, մենք հոս թերացած ենք մեր ապագայի ծրագիրներուն մէջ: Դեսպան Նովաքովսքին ինքնահարցադրում մը կատարեց ըսելով՝ արդեօք մենք կրնայինք աւելի իրազեկ դարձնել կամ աւելի խոր վերլուծումներով աջակցիլ մեր լեհ հայրենակից դեսպան Անտոն Զասիլիչիքի առաքելութեան: (Պետք է յիշել որ լեհ դիւանագետ Անտոն Զասիլիչիք, Եւրոպայի անվտանգութեան եւ համագործակցութեան կազմակերպութեան մէջ (ԵԱՀԿ) զործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչն է, եւ 1997 թուականէն ի վեր իր առաքելութիւնը կը կատարէ աջակցելու ԵԱՀԿ-ի Մինսքի համանախագահներու խումբին, Ղարաբաղի մէջ հրադադարը պահպանելու, եւ ԵԱՀԿ-ի խաղաղապահ գործողութիւնը իրականացնելու գործին մէջ – ԱՍ): Դեսպան Ե.Մ. Նովաքովսքին իր ինքնահարցադրումը շարունակեց ըսելով՝ բայց ՀՀ-ը Մոսկուայի հետ իր կառչածութենէն անդին ի՞նչու այլընտրանքային քաղաքական տարբերակներ չքննարկեց, օրինակ՝

Վրոցլաի համալսարանի դասախօսութիւններու սրահ, գրութեան հեղինակի սեփական արխիւէն
Նստած աջէն ձախ՝ Կ. Բեուչինսքի, դեսպան Ս. Մկրտչեան, Ռ. Զրուկ-Մազուր, Ուոքի աջէն ձախ՝ Ա. Կլինսքի, Վ. Ռեբերովիչ, Զ. Թետորովիչ, Ա. Բոմիէլինսքի

դէպի արեւմուտք կամ ԱՄՆ:

- Դեսպաններ Ե.Մ. Նովաքովսքին եւ 2. Ռաչինսքին համաձայն էին, որ 30 տարուայ ընթացքին մեր յարաբերութիւններուն թերութիւնը այն է, որ հիմնականօրէն մեր մօտ բացակայ էին երկարատեւ գործընկերութիւններու մշակուած ծրագիրները, մենք չկրցանք յստակ տարողութեամբ համագործակցութեան եւ փոխվստահելի գործընկերութեան եւ բարեփոխութիւններու մակարդակներ մշակել եւ պահպանել:

Հայ լեհական դիւանագիտական յարաբերութիւններու 30-ամեակի առիթով յաջորդ նախաձեռնութիւնը տեղի ունեցաւ 26.փետրուար.2022 թուին: Լեհաստանի մէջ ՀՀ դեսպանատունը ընդունելութիւն մը կազմակերպած էր, ուր հրաւիրուած էին Լեհաստանի մէջ գործադիր եւ օրէնսդիր իշխանութիւններու ներկայացուցիչներ, հայ համայնքի որոշ միութիւններէն կարգ մը հրաւիրեալներ, ինչպէս նաեւ Լեհաստանի կառավարութեան ազգային եւ փոքրամասնութիւններու համատեղ յանձնաժողովի հայկական փոքրամասնութեան ներկայացուցիչ՝ Պոկտան Գասբրովիչը եւ Լեհահայոց հոգեւոր հովիւ՝ Տ. Տարօն վրդ. Ղուկիեանը: Ողջունելով հիւրերը ՀՀ դեսպան՝ Սամուէլ Մկրտչեան իր խօսքին մէջ յիշած է, որ յարաբերութիւններու հաստատումը, դիւանագիտական կապերու նոր որակի մը հասցուցած է լեհ հայկական պետական մակարդակը: Կարելորած է նաեւ, այդ յարաբերութիւններու մշտատեւ զարգացումի անհրաժեշտութիւնը:

Յաջորդ նախաձեռնութիւնը եղաւ, Վարշաւայի ՀՀ դեսպանատան եւ Վրոցլա քաղաքի Համալսարանի համագործակցութեամբ եւ Նոյն համալսարանի գիտաշխատող՝ «Ազգագրութեան եւ Մշակութային Մարդաբանութեան» ամպիոնի դասախօս Փրօֆ. Կսէկոժ Բեուչինսքիի կազմակերպութեամբ տեղի ունեցաւ 7. Ապրիլ. 2022 թուին 30-ամեակի նուիրուած գիտական դասախօսութիւններու յայտագիրը, Վրոցլաի դարաւոր համալսարանի շքեղ սրահին մէջ: Օրուան գիտական յայտագիրը իր որակով եւ բովանդակութեամբ տարբեր էր նախորդ նախաձեռնութիւններու բնոյթէն: Փրօֆ. Կ. Բեուչինսքիի հեղինակ է զանազան ուսումնասիրութիւններու, գիրքերու եւ մանաւանդ երեւելի անուն մըն է լեհահայոց մշակութային եւ ազգաբանական հարցերու իր հետազօտութիւններով, ուստի 30-ամեակի նուիրուած այս առիթը իմաստաւորուեցաւ մասնագիտական յատուկ հիմքով, ուր Լեհաստանի զանազան համալսարաններէն ժամանած գիտաշխատողներ դասախօսութիւններու ընդմեջէն, ներկայացուցին օրուայ խորհուրդը: Ուսանողներէ բաղկացած ստուար ներկայութիւն մը հետեւեցաւ այս եզակի յայտագրին: Փրօֆ. Կ. Բեուչինսքիի բացման եւ իմաստալից ներածական խօսքէն ետք, ՀՀ դեսպան Սամուէլ Մկրտչեանը անգլերէնով յղեց իր սրտի խօսքը հաստատելով, որ 30-ամեայ երկկողմ յարաբերութիւնները կ'արտացոլեն երկու անկախ պետութիւններու դիւանագիտական համագործակցութեան կարելորդութիւնը, յոյս յայտնելով նաեւ, որ ապագային համագործակցութիւնը պիտի ընդլայնի: **Շար. Էջ 07**

(2) <http://ragmamoul.net/hy/news-in-english/articles-interviews/2020/02/13/%d5%a1%d6%80%d6%81%d5%a1%d5%ad%d5%ab-%d5%a3%d5%b8%d5%b5%d5%a1%d5%ba%d5%a1%d5%b5%d6%84%d5%a1%d6%80%d5%ab%d5%b6-%d5%a8%d5%b6%d5%ae%d5%a1%d5%b5%d5%b8%d6%82%d5%a1%d5%ae-%d5%ac%d5%a5%d5%b0%d5%a1%d5%af/>

Լիբանանի երեսփոխանական ընտրություններ 2022

Զորավար Նարեկ Աբրահամեան. Լիբանանահայ Զինուորական Եւ Համայնքային Անուանի Գործիչը

Սկիզբը էջ 02

Նարեկ Աբրահամեան բազմիցս գործուղվելուց արտասահման՝ զինուորական ակադեմիաներ, կատարելագործելու համար ղեկավարման եւ ծրագրավորման իր հմտությունները: Արժանացաւ բազմաթիւ շքանշաններու, պարգևներու եւ գնահատական եւ շնորհակալական պատուոգրերու՝ բանակի ու պետական ղեկավարներուն կողմէ: Միշտ հաւատարիմ մնաց սպայական իր երդումին եւ պաշտպանը՝

սպայական պատիւին, զոր գերադասեց պաշտոններուն: Յանուն իր մասնագիտական եւ մարդկային սկզբունքներուն, ան չվարանեցաւ ընդդիմանալ բարձր ղեկավարութեան՝ իրեն համար անընդունելի գործելակերպին եւ գնաց մինչեւ ծայր՝ պաշտոններէն հրաժարելով:

Նարեկ Աբրահամեան յարգուեցաւ իր մեծաւորներուն եւ գործընկերներուն կողմէ եւ սիրուած հրամանատար մը եղաւ իր զինուորներուն համար: Անոնք մինչեւ այսօր ամուր կը պահեն ընկերութիւնը, որ կոփուեցաւ արիւնով եւ քրտինքով: Հարիւրաւոր զինակիցներու հետ Լիբանանի համար իր բաժին արիւնը թափեց Նաեկ Նարեկ Աբրահամեան. 1985-ին, պարտականութեան ճամբուն վրայ դաւադիր ականին պայթիւնի հետեւանքով քաջարի հրամանատարը ծանրօրէն վիրաւորուեցաւ երկու ոտքերէն, սակայն շարունակեց ծառայութիւնը բանակին մէջ:

Նարեկ Աբրահամեան ինչպէս որ եղաւ գերազանցապէս լիբանանցի սպայ մը, նոյնպէս եւ եղաւ գերազանցապէս հայ մը: Սպայական ծառայութեան օրերուն, ան միշտ օգտակար հանդիսացաւ լիբանանցի իր հայ հայրենակիցներու եւ Լիբանանի համայնքային մարմիններուն, յատկապէս ապահովութեան վերաբերող հարցերու մէջ: Լիբանանեան քաղաքացիական պատերազմին, 1976-ին, Պուրճ Քամուտի Նապաա շրջանին շուրջ ծաւալած արիւնալի կռիւներու օրերուն, ան ՀՀԴ ապահովական գերագոյն ղեկավար Աբրահամ (Աբօ) Աշճեանի եւ զինակից Սարգիս Ազնաւուրեանի հետ ծրագրեց Պուրճ Քամուտի եւ շրջակայ հայահոծ թաղերուն ինքնապաշտպանութիւնը:

Նարեկ Աբրահամեան ամենասերտ յարաբերութիւններ պահպանեց լիբանանահայ կազմակերպութիւններու ղեկավարներուն հետ, եղաւ զիտակից հետեւորդն ու աջակիցը՝ Հայ առաքելական եկեղեցիին. ան միակ հայ սպան էր, որ հրաւեր ստացաւ մասնակցելու Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոսի օծման արարողութեան: Լիբանանեան քաղաքացիական պատերազմի խառն օրերուն Անթիլիասի եւ Պիքֆայայի վանքերուն անվտանգ պահպանութիւնը շատ բանով կը պարտի իրեն...

Մարտական այս սպան, հայ համայնքային գործերու աշխոյժ մասնակիցը չէր կրնար անմասն մնալ Արցախեան պայքարէն որ սկիզբ առաւ 1990-ականներու սկիզբը: Բազմաթիւ լիբանանահայ երիտասարդներ Լիբանանի մէջ Նարեկի ղեկավարած պատերազմական ճակատներէն, զօրանցներէն եւ մարզումի դաշտերէն անցան, որպէսզի այդ փորձով երթան մասնակցելու Արցախեան ազատագրական կռիւին: Նարեկը այդ գործին հսկեց աչալըջօրէն: Ան անձամբ մեկնեցաւ պատերազմի դաշտի վերածուած Արցախ, գործակցեցաւ դաշտային հրամանատարներուն եւ բանակի ղեկավարութեան հետ, եւ շահեցաւ անոնց սերն ու վստահութիւնը: Իր խորհուրդներով մշտապէս օգնեց Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան ղեկավարներուն՝ դաշնակցական կամաւորական ջոկատներու կազմակերպումի գործին մէջ: 1998-ին Նարեկ Աբրահամեան մեկնեցաւ Հայաստան, այդ օրերու Հայաստանի պաշտպանութեան Նախարար Վազգէն Սարգսեանի հետ Հայկական բանակի զարգացման վերաբերեալ հարցեր քննարկելու համար: Պատերազմի աւարտէն ետք, Նարեկ Աբրահամեան հանդիսացաւ առաջիններէն մէկը, որ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան գերագոյն ղեկավար մարմնի՝ Բիւրոյի հովանաւորութեամբ, ձեռնարկեց Արցախի ազատագրուած շրջաններու վերաբնակեցումին: Հետագայ գործիչը լաւապէս հասկցած էր, որ մարդն է որ հողը հայրենիք կը դարձնէ, եւ առանց հողի տիրոջ ներկայութեան, անկարելի է գայն պահպանել որպէս հայրենիք:

Վերադառնալով լիբանանահայ կեանքին, պաշտօնաթող զօրավար Նարեկ Աբրահամեան իր հեղինակութիւնը եւ փորձառութիւնը ի սպաս դրաւ համայնքային տարբեր գործերու: Ընդունեց ստանձնել Լիբանանի ՀՍԸՄ Ֆութպոլի խումբին տնօրինումը. արդիւնքով, խումբին կազմը համալրուեցաւ բացառապէս հայազգի մարզիկներով, իսկ խումբը բ. դասակարգէն բարձրացաւ Լիբանանի ֆութպոլի բարձրագոյն դասակարգ, մրցաշրջանը աւարտելով առանց պարտութեան:

Հայրենի Ջաւախքը նոյնպէս եղած Նարեկ Աբրահամեանի ուշադրութեան կիզակետին. ան 2000-ին եւ 2003-ին այցելեց Ախալքալաք, Ախալցխա եւ շրջանի հայկական այլ բնակավայրեր, քննարկելու համար այդ շրջաններուն մէջ հայկական ներկայութիւնը հզօրացնելու ծրագիրներ: 2006-ին, Ջաւախքի կարեւորութիւնը շեշտելու համար, Պէյրութի մէջ ան հիմնադրեց “Ջաւախք” պարբերաբերթը, որ բացառապէս նուիրուած էր այդ տարածաշրջանի լուրերուն եւ խնդիրներուն: Տասնամեակներ շարունակ պետական եւ ազգային ծառայութեան իր կեանքը նուիրած Նարեկ Աբրահամեան այժմ թեկնածու է Լիբանանի երեսփոխանական ընտրութիւններուն, Չաիլէի ընտրատարածքին մէջ, ուր կը գտնուի Նաեկ իր ծննդավայրը, իր պապեանական բնակավայրը՝ Այնճարը: Ասիկա նոր առիթ մըն է բոլորին համար, որպէսզի կեանքի իր մեծ փորձով, Նարեկ Աբրահամեան մուտք գործէ աշխատանքի նոր դաշտ մը, որ այնքան կարիքը ունի բանիմաց, խղճամիտ եւ արդար ղեկավարներու: Լիբանանն ու Լիբանանի հայութիւնը կը գտնուին մեծագոյն մարտահրաւերներու առջեւ. անոնք կարիքը ունին ղեկավարներու՝ մարտահրաւերներու մեծութեան չափով, եւ ուժի, որ շնորհուած է քիչերու: Այդ քիչերուն շարքին է ինքը՝ Նարեկ Աբրահամեանը՝ ընկերութիւնը եւ մարդոց բարեկամութիւնը սիրող ու յարգող անձը, իր պարտքը համեստաբար կատարող հանրային գործիչը եւ լիբանանեան հայրենիքին ու Հայաստանին ծառայելու երդումը կեանքի գնով իրականացնելու ճամբուն հաւատարիմ առաջնորդը:

Ա. ԻՆՃԵԱՆ

Սփիւռքահայ Կեանք

Հայ Լեհական Դիւանագիտութեան Երեք Տասնամեակներու Կենսափորձը 1992 - 2022

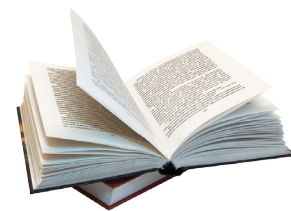
Շար. էջ 05-Էն

Օրուայ առաջին դասախօսն էր լրագրող, հրապարակախօս Վիթոլտ Ռեբեթովիչը, «Հայաստանը՝ Ռուսաստանի եւ ժողովրդավարական աշխարհի միջեւ՝ աշխարհաքաղաքական այլընտրանք» վերնագրով: Պետք է յայտնել, որ Վ. Ռեբեթովիչը եղած է Արցախի 27.սեպտեմբեր.2020 թուականի պատերազմէն առաջ, իսկ 44 օր տեւած պատերազմի ընթացքին միակ լեւ ռազմական լրագրողն էր, որ գտնուած էր հակամարտութեան շրջաններուն մէջ: Հետեւողական իր լրատուութիւններով ներկայացուցած էր պատերազմի կացութեան իրականութիւնը: Պատերազմի ընթացքին տեղւոյն վրայ հարցազրոյցներ եւ նկարահանում կատարած էր: Լեհաստան վերադառնալէն ետք, հայանպաստ արտայայտութիւններով, ասուլիսներով, յօդուածներով եւ հանրային հարցազրոյցներով խիզախօրէն ներկայացուցած է պատերազմի իսկական իրավիճակը, պաշտպանած էր արցախահայութեան՝ քաղաքացիական, մարդկային իրաւունքներու եւ Արցախի իրաւատէր ըլլալու ճշմարտութիւնը: Պատերազմի ընթացքին Արցախի մասին նկարահանած եւ բեմադրած իր շարժապատկերին անդրանիկ սփռումը տեղի ունեցաւ լեհաստանի պետական առաջին ալիքէն 24. Յունուար.2021 թուին, „44 dni – koszmar wojny” կամ «44 օրերու պատերազմի մղձաւանջը» անուան տակ: Յաջորդ դասախօսութիւնը ներկայացուց Բոգնան համալսարանի դասախօս Փրոֆ. Զիշթօֆ Թետտորովիչը, «Հայաստանը եւ խաղաղ բնակչութիւնը Լեռնային Ղարաբաղի 2020 թուականի հակամարտութեան ընթացքին - լեհ գիտնականներու հետազոտութիւններու լոյսին տակ» վերնագրով: Ապա դարձեալ նոյն Բոգնան համալսարանի դասախօս Փրոֆ. Ատամ Բոմիէշինսքի՝ ներկայացուց «Խաղաղ բնակչութեան իրավիճակը Լեռնային Ղարաբաղի գիտնական հակամարտութեան ընթացքին - Պատերազմի մարդաբանութեան հեռանկար» վերնագրով դասախօսութիւնը: Պետք է յիշել, որ վերջին երկու դասախօսները ներկայացուցին իրենց հետազոտութիւններու արդիւնքները, որոնք հիմնուած էին Հայաստանի մէջ իրենց դաշտային ուսումնասիրութիւններու արդիւնքներուն հիման վրայ: Յաջորդ բանախօսն էր Զրաքովի Եակեւոնեան համալսարանէն՝ դոկտ. Ռենաթա Զրով – Մագուր, դասախօսուիին ներկայացուց՝ «Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակի Զրաքովեան ոգեկոչումները, որպէս լեհ-հայկական համագործակցութեան օրինակ» վերնագրով դասախօսութիւնը: Յայտագրի վրայ էր նաեւ Լեհաստանի Սուլուիսք քաղաքի համալսարանէն դոկտ. Բավէու Նիէչույա – Օսթրովսքիի դասախօսութիւնը՝ «Լեհաստանի հայ համայնքը, որպէս լեհ-հայկական յարաբերութիւններու գործօն» վերնագրով, բայց դասախօսի բացակայութեան պատճառով Փրոֆ. Կ. Բուլչինսքի ներկայացուց դասախօսութեան ամփոփումը: Վերջին բանա-

խօսն էր Վրոցլաւ քաղաքի Բիրամովիչի հիմնարկէն՝ դոկտ. Անտոնյ Կլինսքին, որ ներկայացուց «Վրոցլաւ քաղաքի հայերը անցեալին եւ այսօր» վերնագրով դասախօսութիւնը: Օրուայ յայտագիրը վերջ գտաւ հայկական աւանդական ճաշերու հիւրասիրութեամբ: Պարտք է յիշել, որ քննախօսութեան նախաձեռնութեան եւ թէ գիտական դասախօսութիւններու յայտագիրներու աւարտին, մասնակիցներու կողմէ եղան հարցադրումներ եւ լուսաբանական պատասխաններ, որոնք գոհացուցին եւ հարստացուցին ներկաներուն հետաքրքրութիւնները: Դիւանագիտական յարաբերութիւններու նուիրում երեսնամեակի կամ հերթական ամեակներու նախաձեռնութիւնները, հանդիսութիւնները, յայտագիրները իրենց բազմազանութիւններով, ուր որ ալ ըլլան պետք է ինքնաքննարկումի, ինքնարժեւորումի առիթներ ընծայեն: Այս բոլորը, մեզի մէկ բան կրնան յուշել՝ միջազգային ի՞նչ գործնական իրագործումներ ունեցանք կամ իրագործեցինք՝ ըլլայ քաղաքական, դիւանագիտական, մշակութային կամ այլ բնագաւառներու մէջ ի սպաս մեր հայրենիքին եւ ազգին: Այդ իրագործումներու առարկայական արժեւորումը այս պարագային խոհերու տեղի կու տայ, որպէսզի պատմական տուեալներով, հաստատումներով, վկայութիւններով կարենանք օգտակար դասեր քաղել: Մանաւանդ ուշագրաւ մշակոյթ է, երբ կարող ենք միատեղ գրուցել ու միասնաբար քննարկել մեր քաղաքական գործունէութիւնը: Լեհաստանի մէջ լեհ դեսպաններու, գիտնականներու եւ երեւելի մտաւորականներու այս արժեւորումները ինքնին իրապաշտ վկայագիրներ են այն գոյավիճակին, որոնք կը հնչեն նախ՝ մեզ հարազատօրէն արժեւորելու, ապա՝ զգաստացնելու համար: Դիւանագիտական անձնաւորութիւններու վկայութիւնը ունի իր կրկնակի նշանակութիւնը, որով անձնականէն անդին կը ներկայացնէ երկրի տեսակետը, մարտաւարութիւնը: Առաւել եւս, այդ վկայութիւնները յատուկ հնչեղութիւն ունին մանաւանդ, որ որոշում առնող պատասխանատու օտարազգի պետական անձնաւորութեան մը կողմէ արտայայտուած են: Կարելի է հաստատել, որ բոլոր ձեռնարկներուն մասնակցող լեհ դեսպանները եւ մտաւորականները, որոնք Հայաստանի մէջ ապրած են, արտայայտուեցան ոչ միայն իբրեւ հոն ծառայութեան մեկնած կամ պարտականութիւններ կատարած անձնաւորութիւններ, այլեւ հոգեհարազատ կապի մը ջերմեռանդութիւնը զգալի էր անոնց խօսքերուն մէջ, երբ կը խօսէին Հայաստանի մասին: Հմայուած էին օրինեալ Հայաստանով, Արարտի վեհութենէն ափ մը հաւատք ու սեր կուտակած էին, զայն նկատելով հոգեհարազատ հայրենիք մը, որուն անջնջելի յիշատակներու ջերմութիւնը ընդմիշտ պլպլացող պիտի մնայ անոնց հոգիներու խորքերը:

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Տանջահար մեր գիւղացին
Ուսին դրած մի կացին,
Մի արշին էլ թւի տակ,
Դաշտ է գնում գլխահակ:
Չոփ կտրի ծառից կանաչ,
Որ նշան դնի ձախ ու աջ,
Վար անեն ուղիղ գծով,
Յորեն ցանեն ոսկու ծով:
Այիւր դառնալ, այիւրը հաց,
Գինի խմենք, ասենք կենաց.
-Արդար է համս այն հացի,
Որ սարքել է Եսպէս մի գիւղացի:

ՎՐՈՅՐ ԳԱՅԻ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՅՈՅՑ

05 2022
ՄԱՅԻՍ

Կրկ Երկ Երեք Չորք Հնգ Ուրք Երբք

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ԾՈՎԻՆԱՐ ՊԵՔԱՐԵԱՆ
(1940)

«Աստղածաղիկներով ծաղկեփունջ»

Առողջապահական

Փոքրիկները Ախտահարող «Հեփաթիթ»ը Կը Հասնի Աշխարհի Երկիրները

Փոքրիկները ախտահարող անյայտ ծագումով ծանր «հեփաթիթ»ը արդեն յայտնաբերուած է Եւրոմիութեան 12 երկիրներու մէջ, ինչպէս նաեւ՝ Ճափոնի եւ Գանատայի մէջ: Արդէն իսկ յայտնաբերուած է այս հիւանդութեան 200 պարագայ աշխարհի մէջ: Առողջապահութեան համաշխարհային կազմակերպութեան տուեալներով՝ փոքրիկ մը մահացած է, իսկ 17 փոքրիկ լեարդի փոխպատուաստումի անհրաժեշտութիւն ունեցած է: «Հեփաթիթ»ով կը հիւանդանան 1 ամսականէն մինչեւ 16 տարեկան, բայց յաճախ՝ մինչեւ 5 տարեկան փոքրիկները:

Անյայտ ծագումը

Հիւանդութիւնը հետաքրքրական է անով, որ ատոր յառաջացման պատճառը, տակաւին յայտնի չէ գիտնականներուն համար. տարրալուծարանային քննութիւնները բացառած են «հեփաթիթ»ի ժահրերը (A, B, C, D եւ E) հիւանդներու մօտ: Բացառած են նաեւ սովորական պատճառները, որոնք կրնան յառաջացնել ծանր «հեփաթիթ»ը: Կարգ մը փոքրիկներու մօտ յայտնաբերած են Sars-Cov-2 քորոնա ժահր եւ «ատենովայրըս», բայց այդ ժահրերը հազիւ թէ կրնան կապուած ըլլալ «հեփաթիթ»ի հետ: Այլ երկիրներու հետ կապերը չեն նկատուած վարակումի համար կարելի գործօններ, տեղեկացուցած են Առողջապահութեան Համաշխարհային Կազմակերպութեան մասնագէտները:

Ախտանշանները

Առողջապահութեան Համաշխարհային Կազմակերպութեան տուեալներով՝ յայտնաբերուած պարագաներու «քլինիքային» ախտանշանը ծանր «հեփաթիթ»ն էր (լեարդի բորբոքում)՝ լեարդի «էնզայմ»ներու մակարդակի նկատելի բարձրացումով: Շատ պարագաներու, տարիքով փոքր հիւանդները կ'ունենային աղետաւոր սայլային ախտանշաններ՝ փորի

ցաւ, լուծ եւ փսխուք: Արձանագրուած է նաեւ լեարդի «էնզայմ»ներու (աւելի քան 500 միաւոր/լ) մակարդակի բարձրացում եւ դեղնախտ: Մեծամասնութեան պարագային տաքութիւն չէ նկատուած:

Ի՞նչ կրնայ պատահիլ ապագային Շատ մասնագէտներու կարծիքով, եթէ յայտնուի, որ խորհրդաւոր «հեփաթիթ»ը ժահրային ծագում ունի, այդ մէկը իրադարձութիւններու զարգացման ամենէն վատ տարբերակը կ'ըլլայ, որովհետեւ ժահրը կրնայ բաւական արագ տարածուիլ աշխարհի մէջ եւ յառաջ բերել լուրջ խնդիրներ շատ երկիրներու մէջ, յատկապէս այն երկիրներու մէջ, ուր առողջապահութիւնը այնքան ալ հասանելի չէ բնակչութեան:

Իրավիճակը մեկնաբանելով CNBC-ին՝ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Քէյսի համալսարանի բժշկական հիմնարկի մանկաբուժութեան ամպիոնի փրոֆ. Էմի Էտուարտց նշած է, որ առայժմ կարելի չէ ըսել, թէ որքանով լուրջ կամ վտանգաւոր է «հեփաթիթ»ի այս բնկումը: Անոր խօսքով՝ ամէն բան կախեալ կ'ըլլայ այն բանէն, թէ հիւանդութիւնը ինչպէ՞ս կը դրսեւորուի յառաջիկայ ամիսներուն: Եթէ բացայայտուի, որ հիւանդութեան պատճառը «ատենովայրըս»ի լուրջ ձեւն է, որ կ'ախտահարէ փոքրիկներու լեարդը, այդ մէկը անհանգստութեան լուրջ առիթ կ'ըլլայ, որովհետեւ «ատենովայրըս»ները ամէն տեղ են, եւ ատոնք եղանակային չեն: Բայց, առայժմ, հիւանդութեան դեպքերը բաւական քիչ են, եւ չ'արժէր ժամանակէն առաջ եզրակացութիւններու յանգիլ:

Afhil.com

Դաւանելով ռամկավար եւ ազատական սկզբունքներ, կը հաւատանք բազմակարծութեան եւ ազատ խօսքի իրաւունքի: Հետեւաբար՝ թերթիս մէջ հրատարակուած գրութիւնները անպայման չեն արտայայտեր խմբագրութեանս տեսակետը: Կամբէ անկախ սպորտի վրիպակներու պարագային, կ'ապաւինինք յօդուածագիրներուն եւ մեր ընթերցողներուն ներողամտութեան:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կ'առաջարկենք Լիբանանի ՀՀԴ-ի Այսօրուայ Պատասխանատուին որ Դիմէ Ազնիւ Մրցակցութեան Միջոցներու

ՀՀԴ-ի ներկայ ղեկավարութեան Ֆանարի հայկական՝ Լէյլան թաղամասին մէջ կազմակերպած նախընտրական հաւաքի մը ընթացքին, անոր «առասպելական» ճառախօսը դարձեալ դիմելով իր կուսակցութեան մրցակից ցանկերուն անդամներուն հանդէպ աժան ցեխարձակումի ոճին, այս անգամ առանց անուն տալու փորձեց վարկաբեկել մեր համախմբումին արժանաւոր անդամներէն մէկուն:

Իր խօսքին մէջ, նշեալ ճառախօսը «ամէն ինչի մէջ ծախողած»ի որակաւորումով պիտակաւորեց մեր ընկերը: Մեզի կը մնայ անհամբեր սպասել, որ ակնարկուած մեր նախկին բանակային ընկերոջ՝ լիբանանեան բանակին մէջ, ինչպէս նաեւ Հայաստանի ու Արցախի մէջ ունեցած գործունեութեանց մէջ ունեցած «ծախողութիւններուն» մասին, Լիբանանի ՀՀԴ-ի այսօրուայ «մեծն» ղեկավարը «արժեքաւոր եւ հաւաստի» տուեալներով լուսաւորէ մեզի:

Մինչ այդ, մենք պիտի չուզէինք անդրադառնալ նման ցնդաբանութիւններու, եթէ զայն արտասանողը չըլլար նոյնինքն Ֆանարի Ազգային Ս. Խանամիրեան վարժարանի նախկին տնօրէնը, որ մեծ «յաջողութեամբ» երկրորդական վարժարանը վերածեց միջնակարգի ապա նախակրթարանի, վերջապէս հանդիսանալով անոր փակման պատճառներէն մէկը:

Հիմնուելով վերոյիշեալին վրայ, մեր կողմէ ազնիւ փափկանկատութեամբ մը կ'առաջարկենք մեծ բանախօսին հրաժարիլ իր հին-նոր Էժանագին ոճէն եւ փոխարէնը դիմէ աւելի ազնիւ մրցակցութեան միջոցներու:

Այստեղ անգամ մը եւս երեւի կը հաստատուի այն խօսքը, որ մարդ ուրիշները կը դատէ ինքն իր անձին լաւ ճանաչողութեամբ...:

ԱԶԱՏԱԽՈՐ ԼԻԲԱՆԱՆՀԱՅԵՐՈՒ ՀԱՄԱԽՄԱՐՈՒՄ

Ուլթրաճայնի Օգնութեամբ Կարելի Է Վերահսկել «Պաքթրիա»ները

Քալիֆորնիոյ արհեստագիտական հիմնարկի գիտնականները գտած են ուլթրաճայնի միջոցով «պաքթրիա»ները վերահսկելու եւ քաղցկեղի բջիջները փնտռելու եւ ոչնչացնելու միջոց: Հետազոտութեան արդիւնքները հրապարակուած են Nature Communications ամսագրին մէջ:

Escherichia coli (E. coli) «պաքթրիա»ներու մշակուած տարբերակը կրնայ հիւանդին օրկանիզմը ներթափանցելով յայտնաբերել եւ մոնիթինգ քաղցկեղի բջիջներուն մէջ: Երբ «պաքթրիա»ները կը հասնին քաղցկեղային ուռուցքներուն, ատոնք կ'ենթարկուին ուլթրաճայնային «իմփալս»ներու՝ աքթիվ դեղերու թողարկումը աշխուժացնելու համար: Փորձերու ընթացքին հետազոտողները պարզած են, որ մոլէկըլը ենթարկուած են «պաքթրիա»ներու այս տարբերակի ազդեցութեան, եւ ուլթրաճայնը ցոյց տուած է ուռուցքի շատ աւելի դանդաղ աճ,

քան այն մոլէկըլը պարագային, որոնք բուժումը կատարուած է միայն ուլթրաճայնով կամ միայն «պաքթրիա»ներով:

Այնուամենայնիւ, մասնագէտները ստացուած արդիւնքները բաւական խոստմնալից կը նկատեն, որովհետեւ ատոնք ցոյց կու տան հետագայ աշխատանքի ուղղութիւնը: